

LONDON CALLING

OEGE BOONSTRA

Oege Boonstra is internationaal media consultant en founding partner van management adviesbureau 3Rivers

Nieuw Nederlands exportproduct

Na vijf jaar afwezigheid mocht ik deze maanden weer een aantal keer de luchthaven van Warschau aandoen. Een decennium terug kon men hier een hele Nederlandse enclave aantreffen: de pioniers bij de Poolse commerciële televisie waren vooral Nederlanders. En nog steeds zingt een aantal Nederlanders een aardig deuntje mee in de wonderlijke Poolse mediawereld.

De Poolse televisie heeft door de jaren heen een gelijksoortige ontwikkeling doorgemaakt als in vele West-Europese landen, hoewel gemiddeld vijf tot tien jaar later. Begin jaren negentig ontstond de eerste commerciële zender. Ondernemer Sygmunt Solorz startte met Polsat, een satellietstation dat in het toen nog zeer conservatieve Polen niet op steun kon rekenen. Dus startte ook Solorz met een U-bocht á la RTL Nederland. De uitzendstraat stond in dit geval echter in... Hilversum.

De ramsjprogrammering van Polsat leidde al snel tot commerciële concurrentie. In 1996 mocht ik in mijn Hilversumse kantoor bezoek ontvangen van drie bijzondere Poolse ondernemers, die hun fortuin hadden gemaakt in bioscoopexploitatie. Zij startten de commerciële zender TVN met programma's van eigen makelij in plaats van eindeloze Amerikaanse programmaseries. En wie werd hofleverancier van programma's op het gebied van entertainment? Natuurlijk Endemol en zo kon het gebeuren dat rond de millenniumwisseling de vluchten tussen Amsterdam en Warschau vol zaten met Nederlandse programmamakers, regisseurs, cameramensen en andere facilitaire dienstverleners. Achteraf gezien leek het op ontwikkelingswerk, want nieuwe, snellere en goedkopere productiemethoden werden in Warschau geïntroduceerd.

Dat gebeurde in die periode niet alleen in Polen, maar ook in Portugal, Hongarije en zoveel andere landen: Nederlandse televisiemakers sloegen overal ter wereld

hun vleugels uit. Sommigen bleven plakken, pasten zich aan en werden succesvolle ondernemers en managers. Zo ook in Polen, waar twee Nederlanders het hebben gemaakt. Rinke Rooyens leerde als Endemolproducent de kneepjes van het Poolse vak en begon een decennium terug voor zichzelf. Hij noemde zijn bedrijf naar zijn Poolse zoon en heeft sindsdien een hele reeks producties het licht laten zien.

Een bijzonder verhaal is ook de ontwikkeling van Tamara Aagten. Na een paar baantjes bij de Nederlandse publieke omroep vertrok ze naar het westen van

Polen, waar ze zich aansloot bij een van de weinige succesvolle Poolse producenten, ATM Grupa. Ze slaagde erin succesvolle Nederlandse formats als *Spoorloos* op de buis te krijgen. Inmiddels is ze ook voor zichzelf begonnen en leidt nu met haar Kazakhstaanse businesspartner Okil het zeer succesvolle televisieproductiebedrijf Tako Media. Bevlogen en hard werkend zijn deze twee 'ondernemers uit nood' dé specialist geworden in Polen op het gebied van scripted reality.

“
Achteraf gezien leek het op ontwikkelingswerk, want nieuwe, snellere en goedkopere productiemethoden werden in Warschau geïntroduceerd
”

Rinke en Tamara zijn prachtige voorbeelden van een nieuw Nederlands exportproduct: de televisieproducent cq -manager. Overal in Europa zie je Nederlanders op belangrijke posities in de internationale tv-wereld. Voorbeelden te over: alleen al in Londen zijn meerdere Nederlanders in topmanagementposities te bewonderen. Ronald Goes leidt al drie jaar de internationale televisie-poot van Warner Bros. en engageerde niet al te lang terug Peter Langeberg in een senior operationele rol. Jeroen Oerlemans zwaaide tot voor kort de scepter bij ESPN, dat recentelijk zijn zenders overdeed aan British Telecom. En tot een jaar terug maakt Erik Huggers, nu werkzaam bij Intel in de Verenigde Staten, deel uit van de Raad van Bestuur van de BBC.

Ik bedoel maar: Nederlanders zijn niet alleen top in het exporteren van formats, maar ook van management-talent. Een opmerkelijk fenomeen!